

Ägarlängd vid Jäders bruk från 1757 till 1965

enligt

Jäders bruks historia Anteckningar av Tage Hedborg

1757 inträdde ett nytt skede i Jäders bruks historia då den dåvarande faktorn Wilhelm Neuman Mannerstråle köpte bruket av kronan varvid den fortsatta verksamheten kom att bedrivas i privat ägo.

Tage Hedborg har i sina Anteckningar nedtecknat efterföljande innehavare av Jäders bruk utan att exakt ange när och hur länge de suttit som dess ledare och ägare.

1	Wilhelm Neuman Mannerstråle	* 1711	† 1788
	År 1759 adlad Mannerstråle. Gift med Christina Charlotta Vult Mannercrona von Steijern. Söner Jacob Mannerstråle och Mårten Christoffer Mannerstråle.		
2	Sonen Jacob Mannerstråle	* 1752	† 1789
	Han arrenderade Jäders bruk av fadern men dog som synes strax efter honom. Gift med Magdalena Sofia Trentiger.		
3	Brodern Mårten Christoffer Mannerstråle	* 1756	† 1841
	Kapten samt brukspatron på Jäders bruk. Gift med Hedvig Charlotta Nybohm. År 1819 införlivade han genom köp Älholmens järnbruk med Jäder. Samma år flyttade han till Älholmen och försålde då Jäders bruk till sina söner, döttrar och mågar. Den nya generationen och de nya ägarna fick därigenom följande sammansättning (7 barn)		

3.1	Dottern Margareta Charlotta Wilhelmina Mannerstråle	* 1784	† 1831
	Gift med brukspatron på Kilsby säteri, Johan Holmstedt.		
3.2	Sonen Carl Wilhelm Sebastian Mannerstråle	* 1786	† 1825
	Brukspatron på Jäders bruk. Hans chefskap varade endast i 6 år. Ledningen övertogs då av den yngste brodern Gustaf Adolf som då hade sin far inom räckhåll på Älholmen. Gift 1:a gången med friherrinnan Maria Charlotta Mannerheim. Gift 2:a gången med Anna Margareta Ulrika Melling.		
3.3	Sonen Märten Ingemund Mannerstråle	* 1790	† 1886
	Han var major och beskrevs som släktens krutgubbe och kallades allmänt för "gubben på ön". Han blev 96 år och vid giftermålet med Margareta Ulrika Odelius var hon endast 17 år. med henne fick de 15 barn.		
3.4	Sonen Fredrik Ulrik Mannerstråle	* 1791	† 1862
	Han var major och blev gift 3 gånger. 1:a med Johanna Charlotta Ryttersköld. 2:a med grevinnan Eva Ulrika Carolina Mörner. 3:e med grevinnan Charlotta Filipina von Schwerin.		
3.5	Dottern Hedvig Christina Mannerstråle	* 1793	† 1868
	Gift med friherre Gustaf Ulrik Mannerheim. Äktenskapet blev barnlöst. Hon kallades i det Hedborgska hemmet för "mormor Hedda".		
3.6	Sonen Henrik Alexander Mannerstråle	* 1797	† 1829
	Han var ryttmästare och blev ogift. Dog endast 32 år på militärplatsen Utnäslöt.		

3.7	Sonen Gustaf Adolf Mannerstråle	* 1798	† 1861
	<p>Kapten och brukspatron på Jäders bruk. Gift 1:a gången med Hedvig Charlotta Ridderstolpe. Gift 2:a gången med Kristina Charlotta Reutercrona. Äktenskapen var barnlösa. På Gustaf Mannerstråles initiativ tillkom 1858 Jäder station när nymodigheten järnvägen mellan Örebro och Arboga projekterades och byggdes.</p> <p>När Gustaf dog så övertogs ledningen av Jäders bruk av systemen Margareta Charlotta Wilhelmina Mannerstråle, gift Holmstedt, son Olof Mårten Holmstedt.</p>		
4	Olof Mårten Holmstedt	* 1825	† 1903
	<p>Brukspatron på Jäders bruk. Gift 1:a gången med Constance Amalia Stenberg. Gift 2:a gången med Constance Bergenstråle. Mårten Holmstedts far hade under sin livstid från sina svågrar köpt in det mesta av Jäder. Det var därför helt naturligt att Mårten fick överta ledningen av Jäders bruk. Liksom fadern fortsatte även Mårten att köpa upp de ännu återstående delarna i bruket och 1880 var han ensam ägare. Under hans tid som ägare förändrades bruket mot en mer modern verksamhet. De flesta bruksbyggnaderna från den gamla smedstiden revs och ersattes av mer ändamålsenliga byggnader.</p> <p>Mårten Holmstedt hade i sitt testamente förordnat att bruket efter hans död skulle övergå till hans hustru Constance Bergenstråle.</p>		
5	Constance Holmstedt Bergenstråle	* 1843	† 1917
	Hon ledde bruket under sin livstid och enligt hennes testamente så skulle egendomen efter hennes död övergå till nedanstående personer.		

6.1	Erik Magnus Fernström	* 1884	† 1952
	Som bruksförvaltare var han i Constance Holmstedt Bergenstråle tjänst redan 1916 och blev i hennes testamentet tilldelad liten del i egendomen. Han blev också utsedd till brukets disponent och som sådan tjänstgjorde han under åren 1917 - 1930. Sistnämnda år bosatte han sig på Älholmen och 1945 på Nedre Skansen. Gift 1948 med Elisabeth Andersson.		
6.2	Anna Charlotta Holmstedt Hon var Mårten Holmstedts brorsdotter.	* 1866	† 1954
6.3	Mårten Tage Hedborg	* 1881	† 1975
	Han var Mårten Holmstedts systersons, Fritz Hedborgs son. Som pensionerad bodde han på Älholmen 1945 - 1955. Gift 1909 med Lydia Kristina Blomberg.		
6.4	Hadar Gustafsson Hedborg	* 1887	† 1956
	Han var Mårten Holmstedts systersons, Gustaf Hedborgs son. Gift 1913 med Ruth Ester Strandberg.		
6.5	Hedda Holm	* 1872	† 1955
	Hon var Mårten Holmstedts systerdotter. Omkring 1920 inneboende hos Fernström på Jäder och de sista åren av sin levnad i Arboga. Ogift.		
6.6	Kurt Filip Fredrik Mannerstråle	* 1883	† 1948
	Han var Mårten Holmstedts kusin Filip Mannerstråles son. Gift med grevinnan Louise Wilhelmina Wachtmeister.		

7	När Erik Fernström frånträdde 1930 så utsåg ägarna Löjtnant Gösta Reuterswärd till hans efterträdare. Han avgick 1948 och efterträddes då av förvaltare Folke Ankarcrona, som behöll befattningen till 1955, då disponent Einar Bodin tillträdde.		
8	Aktiebolag Jäders Bruk bildades 1959.		
	Vid bolagsbildningen fördelade sig aktierna: Familjen Tage Hedborg 5040 st. Tage Hedborg Fritz Hedborg Erik Hedborg Bengt Hedborg Brita Gabrielsson Familjen Hadar Hedborg 5040 st. Rolf Hedborg Birger Hedborg Gunvor Hedborg Rutger Hedborg Familjen Kurt Mannerstråle 5040 st. Rutger Manerstråle Henrik Mannerstråle Carl Philip Mannerstråle		
9	Domänverket		
	1965 såldes jord och skog till Domänverket och herrgården friköptes.		